

S:t Per med Vadstena stadsområde

S:T PERS socken av Dals härad utgöres av slättbygd intill Vättern och Vadstena stad.

Staden Vadstena utmärker sig, då man så vitt möjligt velat anpassa stadsplanen efter den gamla bebyggelsen, av trånga och krokiga gator. Utom slottet och klosterkyrkan rymmer staden även flera andra märkliga byggnader, såsom det medeltida Helgeandshuset vid Stortorget samt Engelbrektshuset och rådhuset vid Rådhusorget. Det är kring det sistnämnda torget stadens ursprungliga bebyggelse har utvecklats sig. Industrin, som tidigare var ganska livlig, har gått tillbaka. Spetsknyppingen, för vilken staden är känd, pågår dock ännu. Handeln är mest lokal.

Formninen: Järnåldersgravar finnas vid Granby och Granby Mellangård. Dessutom märkas de byggnader, som ännu finnas kvar av det berömda birgittinerklostret.

Areal i S:t Pers s:n: 15,24 kvkm. Enligt 1938 års fastighetstaxering är ägovidden: 1.138,37 har åker, 53,34 tomt och trädgård, 6,5 slätteräng, 28,93 kultiverad betesäng, 152,65 annan betesäng, 81,1 skogsmark, 22,43 övrig mark. Jordbruksvärde: 1.736.500 kr. I jordbruksvärdet ingående värde å skogsmark: 5.200 kr. Skogsvärde: 23.400 kr.

Invånarantal: 546 (1939). För Vadstena stad äro motsvarande värden: 594 har land och 458,05 har åker, 4,16 tomt och trädgård, 1,19 slätteräng, 1,27 kultiverad betesäng, 13,52 annan betesäng, 1,09 övrig mark. Jordbruksvärde: 703.300 kr. Tomt- och industrivärde: 31.600 kr. Invånarantal: 2.968 (1939).

Vadstena, S:t Per och Strå bilda tillsammans ett pastorat. En S:t Pers socken torde ha funnits härstädes redan innan Vadstena tack vare klostret växte upp till stad. Inom densamma låg enligt sägnen under denna tid slottet Susenborg å den äng, som ännu bär detta namn. Vadstena, vars namn sannolikt är att tolka som "stenarna vid vattnet", "det vid vattnet belägna Sten" eller något dylikt, nämnes i urkunderna första gången under formen "Vastenis" 1268. På platsen skall i gamla tider det lilla fiskeläget Lastköping, efter vilken en gata i staden är uppkallad, ha legat. Under den senare delen av medeltiden var S:t Per en församling i Vadstena, där den hade egen kyrka, den senare tillsammans med staden brukade "Röd-kyrkan", vilken revs 1829 så när som på tornet, som ännu kvarstår. En del av den nuvarande socknen hörde emellertid av gammalt till Klastadha (senare Klåstads) socken, vilken omtalas i brev av år 1380, där biskop Nils bestämmer, att denna socken jämte Vadstena, Örberga och Nässja skola läggas under Vadstena kloster och själavården ombesörjas av klostrets tillsatta vikarier. Under medeltiden fanns även kapell i Granby. Av socknens gårdar omtalas tidigast Klosterstad, vilket nämnes som "Clastadh" 1297. Det framgår härav, att den nuvarande namnformen är en förvrängning och att den ursprungliga varit identisk med det ovannämnda sockennamnet. Under 1300-talet nämnas "Ekby", Fylla, Granby, "Hofdastad", Kvisberg och Starby.

Den nuvarande kyrkan, som är gemensam för stadsförsamlingen och S:t Pers socken, är den gamla klosterkyrkan, kallad Blåkyrkan på grund av byggnadsmaterialet, som är en blåaktig skiffersort. Den

ovannämnda "Rödkyrkan" var däremot av tegel. Kyrkan började antagligen uppföras kort efter 1388, då klostrets träkapell nedbrann. Koret försågs med takvalv 1398, men kyrkan invigdes ej förrän 1430. Alla detaljer äro noggrant föreskrivna av den hela Birgitta i enlighet med hennes uppenbarelser. Bänkar och annat, som hör till en luthersk gudstjänst, har tillkommit 1550. Takresningen har förändrats flera gånger, 1455, 1781, då tornet borttogs och kyrkan fick tunt koppartak, 1809, då spåntak pålades, och slutligen vid ombyggnaden 1892—98, då det nuvarande skiffertaket tillkom. Klockorna hänga i "Rödkyrkans" kvarstående torn. Mycket värdefulla inventarier finnas.

Kyrkoherde: Kontraktsposten Törner, Claës Adrian. — Komminister: Elander, Herman Gustaf Julius.

Vadstena slott

Detta vårt lands förnämsta byggnadsminnesmärke från Vasatiden bevarar ännu i det väsentliga det utseende det erhållit under byggnadstiden, som varade fram till 1600-talets mitt. Det, som försvunnit under senare tider, är egentligen endast de höga vallar, som ursprungligen omgävo borggården och som ha ersatts med låga murar, en del byggnader å borggården, den till det östra trappornet ledande "kungstrappan", uppför vilken Karl XII en gång skall ha ridit, samt murarnas vita puts och takens tegelbeläggning jämte en del flöjlar och dylikt. Numera täckes byggnaden av plåttak, medan murarnas grova endast vid byggnadens hörn slåthugna stenblock ligga blottade.

Som fästningsanläggning härstammar Vadstena slott helt och hållet från Gustav I:s tid, medan den arkitektoniska utsmyckningen till stor del är av senare datum. Kung Göstas "Vadstena hus" påbörjades 1545 och omfattade endast två våningar och rymde 14 boningsrum. En omständighet, som ger slottet ett särskilt intresse, är, att inga delar av någon äldre byggnad härvid komma till användning, utan renässansstidens smak fick i olikhet med vad som vanligen var fallet i landet från första början sätta sin prägel å anläggningen. Redan 5 år efter byggnadens påbörjande kunde den kungliga familjen flytta hit, och två år därefter firades härstädes konungens bröllop med Katarina Stenbock. Uppförandet av rundlarna pågick till 1557, och 1563 hade man fullbordat slottets båda huvudportaler, vilka vid sidan om gavelpartierna äro dess förnämsta prydnader. Arbetet härmed utfördes av den framstående skulptören Peter de la Roche, även kallad Pietro de la Rocca och Peter Tysk, en man alltså av omtvistad nationalitet. De ledande männen inom byggnadsarbetet voro under denna första tid i övrigt Måns Hök och Antonius murmästare. Befästningssystemet planerade konungen själv och hade vid dess utförande hjälp av befälhingsman Joachim Bulgerin. Detsamma visade sig också effektivt, ty medan staden under nordiska sjuårskriget två gånger brändes av danskarna, förblev slottet orört. 1568 intogs det emellertid av hertig Karl. Arbetet med slottets utsmyckning hade 1566 anförtrotts åt den holländske byggmästaren Arent de Roy men låg mestadels nere ända tills den byggnadsintresserade konung Johan III tog makten i landet. Han ägnade särskilt intresse åt Vadstena slott och intresserade sig där i synnerhet för utformningen av den mot borggården vända fasaden. Mittpartiet å byggnaden inreddes till kyrksal. I fråga om detta slags byggnader var Johan mera benägen att följa medeltida traditioner, varför fasaden här på gotikens sätt prydes av två spetsbågiga fönster och ett ros-fönster. Mäster Arent avled 1590 och efterträddes av sin landsman Hans Flemming. Konung Johan dog 2 år senare och slottet gjordes till bostad åt den sinnessvage hertig Magnus, som levde här till sin död 1595. Slottet hade under konung Johan även erhållit en praktfull inredning, men denna gick till stor del förlorad vid en eldsvåda, som rasade 1598. Man byggde emellertid under Karl IX vidare, och höjningen av byggnaden, som under Johan fullbordats beträffande den östra längan, utsträcktes nu även till den västra, och dessutom uppsattes de praktfulla gavlarna. Det är möjligt, att dessa ingått redan i Johans ursprungliga plan. Därom veta vi emellertid intet. Den östra, som bär tre figurer, vilka symbolisera tron, hoppet och kärleken, uppsattes 1605, samma år som hertig Johan av Östergötland tog sin boning i slottet. Hertigens namnchiffer synes också å gaveln. Den västra gaveln med symboler av rättvisan, måttfullheten och styrkan uppsattes först 1620. Så var slottet i det närmaste färdigt, men tornspiran över mittpartiet hade ett annat utseende då än nu. Den nuvarande spiran uppsattes nämligen först 1657 efter ritningar av Jean de la Vallée och företer samma svängda konturer som dennes förnämsta verk, riddarhuset i Stockholm.

Efter hertig Johans tid har slottet sällan varit bebott. Hertigen själv bodde mest på Stegeborg. Drottning Hedvig Eleonora, som senare hade slottet med i sitt livgeding, hade visserligen ett par rum här inredda för sin räkning men bodde ej här utan i en särskild träbyggnad emellan slottsgraven och sjön. Byggnaden fick också förfalla och har under de följande tiderna än varit uttyrd till spannmålsmagasin och än använts som lagerplats för Kronans brännvin. Den inre utsmyckningen, som efter eldsvådan 1598 dock ej torde ha varit överdrivet anspråksfull, gick därvid till stor del förlorad. Först i mitten av 1800-talet började man söka någotsånär återställa byggnaden i värdigt skick, men därvid borttogs också, som vi ha sett, en del detaljer.

Ett lysande prov på arkitekturens höga ståndpunkt i vårt land under renässanstiden har Vadstena slott även haft betydelse som förebild för sentida byggnadskonst i Norden.

Arnö

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 14,5 har, därav 14 åker, 0,5 kultiv. betesmark. Tax.-v. 22.500.

Jordart: Överv. lerbl. jord på kalkörsbotten. Manbyggn. om- o. tillb. 1936. Ekonomibyggn. uppf. 1915. 2 hästar, 7 kor, 1 ungdjur, 4 svin, 50 höns. Gården till släkten 1925 genom nuv. äg.

Äg.: Herman Johansson f. 1880. Gift med Augusta f. Adolffsson. Barn: Elsa, Tyra.

Berga

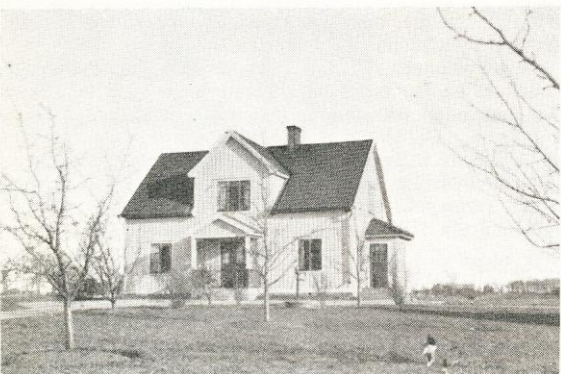
Postadr.: Vadstena. Tel. 323 B.

Areal: Total 10,92 har åker, tomt o. trädg. Tax.-v. 16.100.

Jordart: Mulljord på kalkörsbotten. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1915 av nuv. äg. Vatten indraget i manbyggn., ladug. o. stall. Gården elektrifierad. 2 hästar, 6 nötkreatur, 15 svin, c:a 100 höns. Arealen rördikad. Gården till släkten 1914 genom köp av nuv. äg. Den är avsnödrad från Kungs Starby.

Äg.: Per David Sand f. 1885. Son till Johan Sand och o. h. h. Kristina Charlotta Persdotter. Gift 13 med Elin Elisabet Rolf f. 1892. Barn: Ingvar f. 20, Maj-Lis f. 22.

Äg.: V. ordf. i fattigv.-styr. o. barnav.-nämnd. Led. av komm.-nämnd. o. kyrkofullm. Överförmyndare. Led. av S:t Pers brandstodskommitté.

Bäckebo

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 13,66 har, därav 13 åker, 0,66 tomt o. trädg. Tax.-v. 20.400.

Jordart: Huvudsakl. lerjord. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1926. Manbyggn. inredd med värmeledning. 2 hästar, 9 nötkreatur, 10 svin, ett 30-tal höns. Arealen rördikad. Gården till släkten 1928 genom köp av nuv. äg.

Äg.: Ernst Gustafsson f. 1887. Son till Ernst Gustafsson o. h. h. Kristina f. Lundman. Gift 35 med Hilda Karolina Bergstrand f. 1896.

Bäckfors handelsträdgård

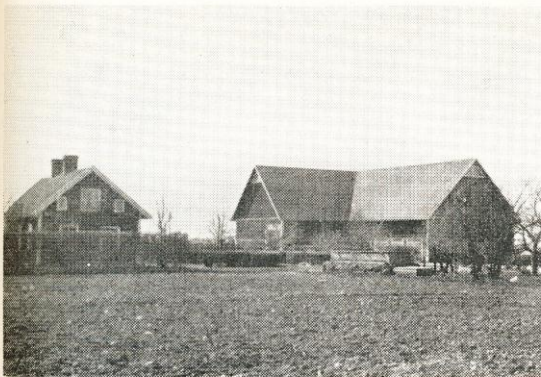
Postadr.: Vadstena. Tel. 323 A.

Areal: Total 2,09 har. Tax.-v. 13.700.

Jordart: Svartmylla på örbotten. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1928. Manbyggn. inredd med vatten- o. värmeledning samt badrum. Gården elektrifierad. 1 häst, c:a 60 höns. Arealen rördikad. Trädg. med ett 70-tal fruktträd finnes. Gården till släkten 1927 genom köp av nuv. äg.

Äg.: August Emanuel Jonzon f. 1874. Son till Otto Vilhelm Jonzon o. h. h. Johanna Lovisa f. Nicklasson. Gift 04 med Hilda Helena Nilsson f. 1876, död 32. Barn: Greta f. 05, Stellan f. 20.

Äg.: Har genomgått Östergötlands folkhög- o. lantmannaskola.

Eketorp och Stora Laggartorp

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 22,54 har, därav 22 åker, 0,54 tomt o. trädg. Tax.-v. 36.600.

Jordart: Dung- o. sandbl. örjörd. Manbyggn. uppf. 1914, flygel på 1700-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1932. 3 hästar, 12 nötkreatur, 10 svin, c:a 50 höns. Arealen rördikad. Nuv. äg. inköpte gården 1914, då den avsöndrades från Kungs Starby. Gårdarna Stora Laggartorp o. Nytorp drivas i sambruk med denna gård.

Äg.: Gustav Herbert Karlson f. 1887. Son till Johan Albin Karlson o. h. h. Kristina f. Johansson. Gift 15 med Hulda Alfrida Carlsson f. 1895. Barn: Inez f. 18.

Ekäng

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 8,75 har åker o. trädg. Tax.-v. 12.000.

Jordart: Mulljord på kalkkörsbotten. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1916, magasin 1926. Gården elektrifierad. 2 hästar, 4 kor, 1 ungdjur, 2 svin, c:a 40 höns. Arealen rördikad. Gården till släkten 1924 genom köp av Karl Andersson, som innehade den till sin död 1935, då den övergick till stbh. Den är avsöndrad från Kungs Starby.

Äg.: Karl Anderssons stbh. K. A. f. 1876, död 35. Gift 02 med Amanda Ekström f. 1876. Barn: Evert f. 02, Agnes f. 06, Ingrid f. 15.

Fridenslund

Postadr.: Vadstena.

Areal: 3,5 har åker. Tax.-v. 15.000.

Jordart: Svartmylla o. klapperstensjord. Manbyggn. omb. 1930, inredd med värmeledning. Ekonomibyggn. omb. 1938. Vattenledning indragen i manbyggn., stall o. ladug. 2 nötkreatur, 4—15 svin, c:a 50 höns, 100 kanner, 25 bisamhällen. Arealen rördikad. Gården till släkten 1929 genom köp av nuv. äg.

Äg.: Byggmästare Axel Ivar Le-Claire f. 1893. Son till Jonas Viktor Johansson o. h. h. Kristina f. Baijard. Gift 18 med Valborg Matilda Brobeck f. 1893. Barn: Majken f. 19, Brita f. 21, Etel f. 23, Rune f. 26, Inga f. 28, Anne Mari f. 30, Sven Ivar f. 31, Erland f. 32, Torsten f. 33.

Fridhem

Postadr.: Vadstena.

Areal: 16 har åker, tomt o. trädg. Tax.-v. 29.500.

Jordart: Överv. klapperstensjord. Manbyggn. troligen uppf. på 1700-talet, till- o. omb. 1920. Ekonomibyggn. troligen uppf. på 1800-talet, loge o. magasin 1928. Gården elektrifierad. 2 hästar, 5 kor, 4 svin, ett 80-tal höns. En del forngravar äro belägna å ägorna. Nuv. äg. inköpte manbyggn. o. tomten 1911 samt åkerarealen 1927.

Äg.: Karl Ivar Storm f. 1890. Son till Karl Johan Storm o. h. h. Maria Charlotta f. Andersson. Gift 15 med Emma Elisabet Tork f. 1891. Barn: Margit f. 15, Karl Erik f. 18.

Fylla och Granby Norrgård

Postadr.: Vadstena. Tel. 218.

Areal: Total 89 har, därav 52,5 åker, 15 skog, 20 betesmark, 1,5 tomt o. trädg. Egend:s ägor ligga delv. inom Strå s:n. Tax.-v. 88.700, därav för ägora inom S:t Pers s:n 50.600 o. inom Strå s:n 38.100.

Jordart: Huvudsakl. lermylla. Skogsbest.: Barr- o. delv. lövskog. Manbyggn. troligen uppf. omkr. 1800. Ekonomibyggn. uppf. efter brand 1938. Manbyggn. inredd med vatten- o. värmeledning. Gården elektrifierad. 10 hästar, c:a 45 nötkreatur, ett 30-tal svin, c:a 100 höns. Traktordrift. Arealen rördikad. Trädg. med omkr. 100 fruktträd finnes. Gården till släkten 1917 genom köp av nuv. äg:s fader. Nuv. äg. övertog den 1931.

Äg.: Erik Ragnar Ragnsten f. 1893. Son till J. Nilsson o. h. h. Emma f. Pettersson. Gift 16 med Ingeborg Cecilia Nybom f. 1895. Barn: Siri f. 17, Gunvor f. 18, Marianne f. 19, Kerstin f. 21, Ulla-Britt f. 23, Lilli f. 25, Anne-Marie f. 28, Ulf f. 34.

Fylla Södergård

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 100 har, därav 70 åker, 30 moss- o. betesmark. C:a hälften av gårdens areal ligger i Strå s:n. Tax.-v. 96.900.

Jordart: Klapperstensjord, lättlera o. mulljord. Manbyggn. uppf. omkr. 1860. Ekonomibyggn. något yngre. 8 hästar, 2 unghästar, 24 kor, 11 ungdjur, 20 svin, 50 höns. Arealen täckdikad av nuv. äg. Traktordrift. Gården till släkten 1925 genom nuv. äg.

Äg.: Nämndeman Karl Gustavsson f. 1886. Son till Karl A. Gustavsson o. h. h. Sofia f. Appelgren. Gift med Gunhild f. Andersson. Barn: Olle, Bengt, Börje, Stina, Lars, Nils, Per, Ulla, Klara.

Granby Norrgård

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 23,5 har, därav 20 åker, 3 betes- o. mossmark, 0,5 övr. mark. Tax.-v. 29.800.

Jordart: Mull- o. klapperstensjord. Manbyggn. uppf. på 1800-talet, flygeln restaur. 1921. Ladug. o. stall omb. 1921, loge uppf. samtid. 2 hästar, 14 nötkreatur, 4 svin, c:a 50 höns. Åkerarealen rördikad. Gården till släkten 1935 genom köp av nuv. äg.

Äg.: Axel Teodor Andersson f. 1875. Son till Anders Adolf Andersson o. h. h. Josefina Charlotta f. Hjelm. Gift 08 med Anna Charlotta Carlson f. 1883. Barn: Harry f. 08, Sara f. 10, Georg f. 12, Bernhard f. 16, Ingrid f. 19, Hugo f. 21.

Granby Södergård

Postadr.: Vadstena. Tel. 252.

Areal: Total 26 har, därav 23 åker, 2 betesmark, 1 tomt o. trädg. Tax.-v. 29.700.

Jordart: Mulljord på örbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1893, tillb. 1932. Ekonomibyggn. uppf. 1890. Gården elektrifierad. 3 hästar, 2 unghästar, 12 nötkreatur, 3 svin, c:a 40 höns. Arealen delv. rördikad. Gården till släkten omkr. 1890 genom K. P. Karlssons fader. K. J. Karlsson övertog 1902 o. innehade den till sin död 1926, då den övergick till stbh. Utgården Klostersta drives i sambruk med denna gård.

Äg.: Karl Petter Karlssons stbh. K. P. K. f. 1861, död 26. Son till Karl Petter Andersson o. h. h. Karolina f. Sand. Gift med Alma Gustafsson f. 1882. Barn: Olof f. 06, Elsa f. 07, Sten f. 08, Astrid f. 11.

Arr. (sedan 1935): Verner Bäck f. 04. Son till Aug. Bäck o. h. h. Hulda f. Ericsson. Gift 35 med Berta Jcnsson f. 05. Barn: Ingemar f. 36.

Granby Södergård

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 12 har, därav 11,5 åker, 0,5 tomt o. trädg. Tax.-v. 15.800.

Jordart: Överv. klapperstensjord. Manbyggn. troligen uppf. på 1700-talet. Ekonomibyggn. uppf. på 1700-talet. 2 hästar, 4 kor, 1 ungdjur, 3 svin, c:a 100 höns. Arealen delv. rördikad. Gården till släkten 1935 genom nuv. arr.

Äg.: Carl Axel Carlssons stbh.

Arr.: Carl Jonsson-Göthberg f. 1878. Son till Alfred Jonsson o. h. h. Klara f. Göthberg. Gift 08 med Anna Hagman f. 1888. Barn: Astrid f. 08.

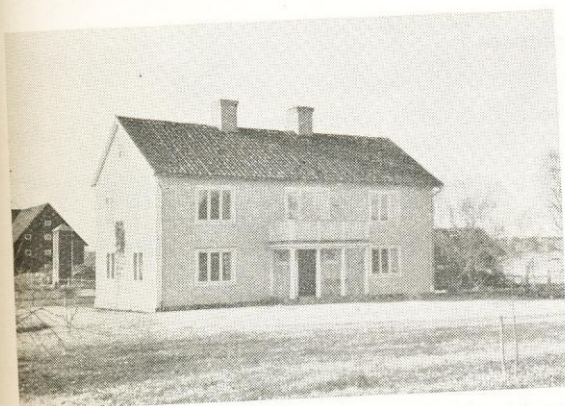
Haga

Postadr.: Vadstena.

Areal: 14 har åker, 3,75 tomt o. trädg. Tax.-v. 35.000.

Jordart: Lermylla på kalkkörsbotten. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1913. 2 hästar, 1 unghäst, 12 kor, 4 ungdjur, 20 svin. Arealen täckdikad efter plan. Traktordrift. Gården till släkten 1919 genom nuv. äg.

Äg.: F. A. Andersson f. 1864. Gift med Anna E. f. Sixtensson. Barn: Elsa, Tage.

Hagalund, stadsäg. 4 m. fl.

Postadr.: Vadstena. Tel. 170.

Areal: Total 87 har, därav 80 åker, 6 betesmark, 1 tomt o. trädg. Tax.-v. 114.500.

Jordart: Mylla, huvuds. på kalkkörsbotten. Manbyggn. omb. efter brand 1932, inredd med vatten- o. värmeledning. Ekonomibyggn. uppf. 1913. 7 hästar, c:a 50 nötkreatur, ett 30-tal höns. Traktordrift. Arealen rördikad. Gården till släkten omkr. 1894 genom arrende av Albert Andersson f. 1851, död 1928 o. gift med Amalia f. Bengtsson, död 1906. 1912 övertogs gården av deras svärson, nuv. äg., som sedermera inköpte densamma. Den utarrend. 1921, varefter sonen, nuv. arr., övertog arrendet 1927. På ägorna finnas forngravar.

Äg.: Karl Rosén f. 1869. Son till Anders Samuelsson o. h. h. Dorotea. Gift 01 med Eda Andersson f. 1881. Barn: Anders f. 03, Karl Erik f. 06, Asta f. 13.

Arr.: Anders Rosén f. 03. Son till äg. Gift 36 med Eva Andersson f. 13.

Huvudstad m. fl.

Postadr.: Vadstena. Tel. 10.

Areal: Total 130 har, därav 112 åker, 13 kultiv. betesmark, 5 tomt o. park. Tax.-v. 169.500.

Jordart: Klapperstensjord. Manbyggn. uppf. 1880, senare renov. Ekonomibyggn. uppf. 1890—1900, en del av yngre datum, arbetarbostäder uppf. 1911. 9 hästar o. 3—4 unghästar, därav 3 prem. ardennerston, 1 stamtjur, 30 kor, 30 ungdjur. Reakt.-fri stamb.-f. besättn. av svensk låglandsras. Traktordrift. Arealen täckdikad efter plan. Gården till släkten 1870 genom Gustaf Johansson, som efterträddes av sin son K. G. Hedmark, vilken brukade gården till 1931, då nuv. äg. tillträdde.

Äg.: Erik Linde f. 1895.

Hästhagen

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 7,5 har, därav 7 åker, 0,5 tomt o. trädg. Tax.-v. 12.700.

Jordart: Mulljord på kalkkörsbotten. Manbyggn. troligen uppf. på 1700-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1937. 2 hästar, 4 nötkreatur, 2 svin, ett 50-tal höns. Arealen rördikad. Gården till släkten omkr. 1873 genom arrende av nuv. äg:s fader, som innehade den till 1914, då arrendet övertogs av nuv. äg., vilken 1935 inköpte den från Kungs Starby.

Äg.: Johan Axel Knut Ahl f. 1881. Son till A. G. Ahl o. h. h. Klara Matilda f. Svahn. Gift 18 med Beda Elisabet Strömberg f. 1888. Fosterson: Hilding f. 15.

Kerstinstorp

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 17,67 har, därav 16 åker, 1 betesmark, 0,67 tomt o. trädg. Tax.-v. 26.100.

Jordart: Lermylla på kalkkörsbotten. Manbyggn. troligen uppf. i slutet av 1700-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1930. Gården elektrifierad. 2 hästar, 7 nötkreatur, 6 svin, c:a 50 höns. Arealen rördikad. Nuv. äg. inköpte gården 1926, då den avsåndrades från Kungs Starby.

Äg.: Aug. Ludv. Carlsson f. 1888. Son till Carl Aug. Johansson o. h. h. Lovisa Josefina f. Johansson. Gift 12 med Alexandra Lovisa f. 1887. Barn: Lilly f. 13, Greta f. 14, Karl Erik f. 16, Sven f. 18, Brita f. 19, Gösta f. 21, Ella f. 24, Vilhelm f. 25.

Klosterstad

Postadr.: Vadstena. Tel. 25.

Areal: Total 205 har, därav 185 åker, 2,5 tomt o. mossmark. Tax.-v. 250.200.

Jordart: Lerbl. sandmylla. Manbyggn. uppf. omkr. 1850—60. Ekonomibyggn. uppf. omkr. 1890. 25—30 hästar, 3 tjurar, 50 kor, 60 ungdjur, svin till husbehov, c:a 200 höns. Reakt.-fri besättn. av svartvit låglandsras. Traktordrift. Arealen rördikad.

Äg.: J. P. Ahléns stbh.

Arr.: Axel Henrekson.

Kungs Starby kungsladugård

Postadr.: Vadstena. Tel. 171.

Areal: Total 257,5 har, därav 187,5 åker, 70 betesmark. Tax.-v. 313.700.

Jordart: Mullbl. lera. Manbyggn. uppf. 1915. Inspektorsbostaden, som är den äldsta manbyggn., är uppf. å obekant tid. Ladug. uppf. 1939 efter brand, övr. byggn. äldre. 16 hästar, 1 tjur, 30 kor, 60 ungdjur. Reakt.-fri besättn. av S. R. B.-ras. Traktordrift.

Äg.: Staten.

Arr.: K. G. Hedmark, Naddö, Vadstena.

Inspektor (sedan 30 år): Olof Persson f. 30/9 1877. Son till Per Thuvevesson o. h. h. Elna f. Kerstensson. Gift 13 med Nanna f. Andersson. Barn: Britt-Marie.

Inspektoren: Innehade 1918—30 ett flertal komm. uppdrag. Genomgick lantmannakurs vid Önnestads folkhög- o. lantmannaskola 1898—1900.

Lönebostället

Postadr.: Vadstena. Tel. 244.

Areal: Total 33,3 har åker o. betesmark. Tax.-v. 36.500.

Jordart: I huvudsak svartmylla o. dungjord. Manbyggn. uppf. på 1890-talet, flyglar 1913 o. 1917. Ekonomibyggn. uppf. 1924. Cementerad gödselstad med urinbrunn. Gården är elektrifierad. Traktordrift. 4 hästar, 18 nötkreatur, 3 svin, 30 höns. Akerarealen rördikad. Gården till släkten 1913 genom arrende av nuv. arr:s fader, som brukade den till 1924, då arrendet överogs av hans söner.

Äg.: Vadstena, Strå o. S:t Pers församlingar.

Arr.: Eskil o. Gunnar Carlsson f. resp. 1908 o. 10. Söner till Karl Otto Carlsson o. h. h. Hilda f. Jonsson.

Mark Stora

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 10,55 har, därav 10 åker, 0,55 skog. Tax.-v. 16.000.

Jordart: Mulljord på örboten o. lerjord. Manbyggn. uppf. 1928. Ladug. o. stall uppf. omkr. 1875, magasin 1916, loge 1938. Vatten indraget i manbyggn., ladug. o. stall. Gården elektrifierad. 2 hästar, 5 nötkreatur, 4 svin, c:a 50 höns. Arealen rördikad. Gården till släkten troligen omkr. 1850 genom nuv. äg:s farfar Nickolaus, som efterträddes av sin son, varefter nuv. äg. övertog den 1917. Gården avsåndrades från Kungs Starby 1913.

Äg.: Frans Ivar Börjesson f. 1889. Son till K. F. Börjesson o. h. h. Johanna Maria f. Göthberg. Gift 19 med Astrid Hulda Alfrida Andersson f. 1891. Barn: Sonja f. 20, Sture f. 28.

Äg.: Led. av tax.-nämnd.

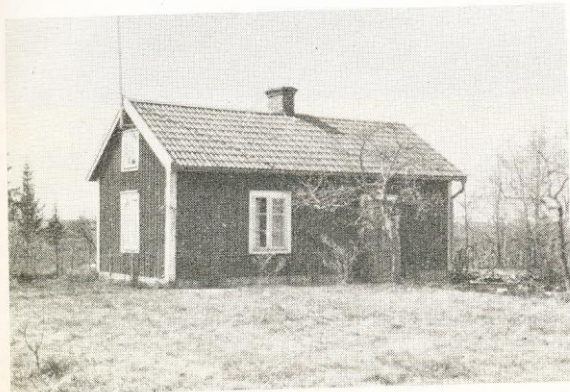
Mjölntorpet

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 7,50 har åker. Tax.-v. 13.200.

Jordart: Svartmylla. Manbyggn. uppf. på 1800-talet. Ekonomibyggn. uppf. 1935. 2 hästar, 4 nötkreatur, 2 svin, c:a 25 höns. Gården till släkten 1925 genom nuv. äg. Den avsåndrades från Kungs Starby 1935.

Äg.: Albert Larsson f. 1894. Son till Johan Larsson o. h. h. Amanda f. Andersson. Gift 18 med Greta Andersson f. 1896.

Nybygget

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 7 har åker, tomt o. trädg. Tax.-v. 10.800.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Manbyggn. uppf. på 1800-talet, omb. 1935. Ladug. o. stall uppf. på 1800-talet, loge 1918. 2 hästar, 3 nötkreatur, 3 svin, 40 höns. Arealen rördikad. Gården till släkten troligen på 1840-talet genom arrende av Gustav Persson, som omkr. 1880 efterträddes av sin son Gustav Gustavsson, vilken 1918 inköpte den från Kungs Starby. Nuv. äg. övertog den 1928.

Äg.: Rickard Wilhelm Gustavsson f. 1895. Son till Gustav Gustavsson o. h. h. Emilia f. Ringström.

Quisberg

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 210,27 har, därav 175 åker, 25 betesmark. Tax.-v. 260.900.

Jordart: Överv. mullhaltig lättlera o. styv lera. Huvudbyggnaden, en trevåningsbyggnad av reveterat trä, uppfördes år 1813 av kommissarie Svante Megrin. År 1891 lät presidenten C. O. Burén restaurera byggnaden. Ekonomibygn. uppf.: Magasin 1832, ladugård 1885. I slutet av 1300-talet donerade Bo Jonsson Grip egendomen tillsammans med två andra gårdar till Vadstena kloster. Gårdens ägare äro ej närmare kända förrän 1700-talet. Bland dessa kunna nämnas mönsterskrivaren Peter Uhring, Christina Berg, kyrkoherde Anders Palmroth, handlanden Johan Johansson samt handlanden Anders Lindquist. Den sistnämnde innehade gården till 1769. Frälseinspektoren Nils Ekström ägde därefter Kvisberga till 1805. Av ägare under 1800-talet märkas medlemmar av släkterna Boije av Gennäs, Wallander, Myrin, Ahrenberg, Vestling, Lallerstedt, Abelin samt Burén. År 1905 tillhörde gården fil. dr L. Lindroth.

Äg.: Fru Sigrid Hult f. 1872. Dotter till fil. dr L. Lindroth o. h. h. Louise f. Burén. Barn: Ivar, Harald, Birgitta, Robin.

Arr.: Agronomen Anders Peterson.

Smedstorp

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 7 har åker. Tax.-v. 11.100.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Manbyggn. omb. 1932. Ekonomibygn. uppf. 1914. 2 hästar, 3 nötkreatur, 2 svin, ett 40-tal höns. Arealen rördikad. Gården till släkten 1924 genom köp av nuv. äg:s fader, som innehade den till sin död, varefter den övergick till stbh., i vars ägo den var till 1929, då nuv. äg. tillträdde. Gården avsåndrades från Kungs Starby 1914.

Äg.: Anna Vilhelmina Ericsson f. 1888. Dotter till Karl Ericsson o. h. h. Klara Johanna f. Ax. Barn: Ingeborg f. 11.

Arr. (sedan 1930): Mågen Thure Häll f. 08. Gift 30 med Ingeborg Ericsson f. 11. Barn: Arne, Tyra.

Solberga

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 26 har, därav 24 åker, 2 betesmark. Tax.-v. 20.000.

Jordart: Styv dungjord o. lätt örjord. Manbyggn. uppf. 1931. Ekonomibygn. uppf. 1930. 4 hästar, 10 nötkreatur, 10 svin, ett 20-tal höns. Arealen rördikad. Nuv. äg. inköpte gården 1926, då den avsåndrades från Kungs Starby.

Äg.: Gustav Adolf Kåre f. 1899. Son till Per Adolf Kåre o. h. h. Anna Lovisa f. Holmkvist. Gift 34 med Ingeborg Linnea Johansson f. 07.

Äg.: Äger dessutom Laggartorp, som inköptes 1914, o. Adolfsnäs, som inköptes 1933. Båda dessa gårdar avsåndrades från Kungs Starby 1919.

Solhaga

Postadr.: Vadstena.

Areal: 12 har åker. Tax.-v. 26.200.

Jordart: Lätt jord o. mulljord. Man- o. ekonomibygn. uppf. 1910. Vattenledning indragen i manbyggn., stall o. ladug. Gården elektrifierad. 2 hästar, 1 unghäst, 6 kor, 6 svin, 50 höns. Arealen rördikad. Gården till släkten 1933 genom köp av nuv. äg.

Äg.: Nils Gustavsson f. 1893. Son till Adolf Gustavsson o. h. h. Emilia. Gift 16 med Anna Karlsson f. 1887. Barn: Oille o. Brita f. 21.

Starby Östra

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 64 har, därav 48 åker, 16 betesmark. Tax.-v. 68.500.

Jordart: Lerbl. mylla. Manbyggn. uppf. i början av 1800-talet. Ladug. uppf. 1881, lada av äldre datum. 5 hästar, 5 unghästar, 1 tjur, 15 kor, 18 ungdjur, 20 svin, 100 höns. Traktordrift. Arealen täckdikad, delv. efter plan. Nuv. äg. inköpte gården 14/3 1938 efter att ha arrend. den sedan 14/3 1926.

Äg.: Assar Johansson f. 1895. Son till Johan G. Pettersson. Gift med Hildur f. Andersson. Barn: Sven Gustav, Ulla-Britt, Erik, Kurt, Nanna.

Tycklinge

Postadr.: Vadstena.

Areal: Total 73 har, därav 38 åker. Tax.-v. 52.600.

Jordart: Styv lera, sandjord o. något mulljord. Manbyggn. uppf. omkr. år 1800. Ekonomibyggn. uppf. 1933. 4 prem. hästar, 3 unghästar, 14 kor, 10 ungdjur, 20 svin, 70 höns. Reakt.-fri S. R. B.-besättn. Traktordrift. Arealen täckdikad. Gården till släkten 1884 genom nuv. arr:s fader. Nuv. arr. övertog den 1903.

Äg.: Kungl. Domänstyrelsen.

Arr.: Carl Larsson f. 1867. Son till Lars Andersson o. h. h. Kristina f. Carlsson. Gift med Elin M. Uddén. Barn: David, Anders, Hildur, Rut, Ester, Erik, Gustav, Astrid.